

رامین جهان پور– «جزیره» نام مجموعه داستانی از «آلیستر مک لاود» نویسنده اهل کانادا است که شامل ۹داستان کوتاه کلاسیک می باشد که باصمیمتی مثال زدنی نوشته شده‌اند. مک لاود همه داستان‌های کوتاه این کتاب را با الهام از جزیره کوچکی به نام «کیپ برتون» که در آنجا به دنیا آمده و سالها در کنار خانواده‌اش زندگی کرده بود نوشته است. جزیره‌ای که با جغرافیا و طبیعت خاصش در شکل گیری رویاهای مک لاود و بارورشدن استعداد داستان‌نویسی‌اش تاثیرگذار بود. مردمان آن جزیره که پدر مک لاود هم جز آنها بود تنها از دو راه امرارمعاش می کردند یکی از راه کارکردن در معدنی بود که در آن اطراف قرارداشت و شغل دوم و البته اصلی مردمان آن جزیره، ماهیگیری بود که ساختار بیشتر داستان‌های این نویسنده کانادایی را صیادان و ماهیگیرانی تشکیل می دهند که در دهه‌های ۱۹۷۰ و شصت میلادی هنوز وسایل صیادی آنقدر پیشرفته نشده بود و ماهیگیری در میان طوفان و برف و بوران شمال کانادا، یکی از شغل‌های سخت و طاقت فرسا به حساب می آمد. دردستان‌های کوتاه مک لاود ما با مشکلات و مصائب زندگی ماهیگیران بومی جزیره آشنا می شویم. با خواندن هر کدام از قصه‌های دریایی این نویسنده خیلی سریع وارد دنیای داستانی سرشار از مه و جنگل و قایق می شویم و با خواندن سطر سطر آنها به جزایر دور کانادا سفر می کنیم. قلم توانای مک لاود با صمیمیت و سادگی که به همراه دارد، مو جب همدات پنداردی مخاطب با وقایع داستان‌هایی می شود که برای کارگران دریا در آن جزیره کوچک رخ می دهد. مک در سراسر عمر، دو کتاب بیشتر نوشتت اولی رمانی بود به اسم «غمهای کوچک» و کتاب دومش هم مجموعه داستان‌های کوتاهش بود که در همین کتاب «جزیره» جمع آوری کرد و اولین بار در سال ۲۰۰۰ در کانادا به چاپ رساند. این کتاب انتخاب مناسبی برای علاقه‌مندان به داستان‌های کوتاه کلاسیک در حال و هوای جزایز، رودخانه‌های خروشان و دریاهای یخ زده و پر از ماهی شمال کانادا است. والیته رنجی که کارگران دریا برای به دست آوردن روزی با آن دست و پنجه نرم می کنند. در پیشگفتار کتاب که توسط مترجم کتاب نوشته شده اینطور می خوانیم: «مک لاود برای تأمین هزینه تحصیلاتش، هیزم شکنی و معدن کاری و ماهیگیری را تجربه کرده است. مشاغلی که دردستان‌هایش هم به آنها پرداخته است. داستان های تکان دهنده با غنای عاطفسی و زبانی و به نقل از مجله «تایم» هم بومی هستند و هم جهانی که بیشتر در فضاهای کاری می گذرد و شخصیت‌هایشان غالباً ماهیگیران و معدن کارانند و درون‌مایه اصلی اشان خانواده و ارتباط بین نسل هاست.» با این تفصیل از ترجمه زیبا و یکدست پژمان طهرانیان مترجم این کتاب هم نمی توان چشم‌پوشی کرد که تمام قواعد یک ترجمه خوب ادبی را با وسواس و دقت به کارگمارده است. در روزگاری که متاسفانه بازار کتاب‌های ما مملو از مترجمان بی تجربه و گاه غیر حرف‌ای شده است که بدون دانش و عشق به ادبیات و کتاب، بیشتر بخاطر درآمدزایی وارد این حرفه مهم و تاثیرگذار شده‌اند و کیفیت کارهای ترجمه‌اشان چه از لحاظ ادبی و چه فنی، بسیار نامطلوب است. کتاب‌های این نویسنده کانادایی تا سال ۲۰۱۴ که مک زنده بود به ۱۷ زبان خارجی دنیا ترجمه شده بودند و درحال حاضر از این نویسنده به عنوان یکی از برجسته‌ترین داستان‌نویسان کانادایی در کشورش یاد می شود. در آغاز داستان کوتاه قایق اینطور می خوانیم: «حتی هنوز هم مواقعی هست که ساعت چهارصبح با این ترس شدید بیدار می شوم که خواب مانده‌ام. مواقعی که خیال می کنم پدرم در اتاق پایین پله‌های فرورفته در تاریکی منتظم است و مردهایی که به ساحل می روند و توی دست‌هایشان ها می کنند و بی صبرانه پاهایشان را روی زمین سفت یخ زده می کوبند.» ویا «دورترین خاطره ای که از مادرم دارم تنها بودن با او درصبح هایت است که پدر برای قایق سواری بیرون می رفت. مادرم انگار همیشه درحال رفو کردن لباس هایی بود که توی قایق پاره شده‌اند و درحال آماده کردن غذایی بود که قراراست توی قایق خورده شوند یا که داشت از پشت پنجره آشپزخانه مان که رو به دریا باز می شد، دنبال قایق می گشت...

گروه دانش دریا- مرتضی فاخری– دریاهامواره به‌عنوان شاهراه‌های حیاتی تجارت جهانی، منابع غنی اقتصادی و عرصه‌های راهبردی در تعیین معادلات قدرت بین کشورها ایفا نقش کرده‌اند. ایران با برخورداری از بیش از ۵۸۰۰۰کیلومتر مرز آبی در خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر، از موقعیتی استثنایی و بی‌نظیر در جغرافیای سیاسی و اقتصادی جهان برخوردار است. این موقعیت ممتاز می‌تواند به‌عنوان موتور محرکه توسعه اقتصادی و تضمین‌کننده امنیت ملی کشور عمل کند. بااین حال، بهره‌برداری کامل از این پتانسیل عظیم نیازمند نگاهی آینده‌نگر، برنامه‌ریزی راهبردی و سرمایه‌گذاری هوشمندانه در تمامی ابعاد دریایی است. به گزارش روزنامه اقتصاد سرآمد، مرتضی فاخری، دکتری مدیریت بازرگانی و ارشد حمل و نقل دریایی در مطلبی اختصاصی برای این روزنامه با نگاهی آینده‌پژوهی به بررسی چالش‌ها و فرصت‌های توسعه دریامحور در جمهوری اسلامی ایران پرداخته و چشم‌اندازی از آینده دریایی ایران را ترسیم کرده است.
بخش اول این مطلب را در ادامه می‌خوانید:
در عصر حاضر، تحولات سریع فناوری، تغییرات اقلیمی، تحولات ژئوپلیتیک و ظهور مفاهیم نوینی مانند «اقتصاد آبی» چشم‌انداز جدیدی را پیش روی کشورهای دارای دسترسی به دریا قرار داده است. ایران نیز به‌عنوان یکی از بازیگران مهم منطقه‌ای، نیازمند بازتعریف نقشه راه خود در عرصه دریایی است تا بتواند همگام با تحولات جهانی، از فرصت‌های پیش‌رو بهره‌برداری و در عین حال، چالش‌های موجود و آتی را به شیوه‌ای مؤثر مدیریت کند. اهمیت این موضوع زمانی آشکارتر می‌شود که بدانیم بیش از ۹۰درصد تجارت جهانی از طریق دریاهانجام می‌شود و ارزش سالانه اقتصاد اقیانوس‌ها به بیش از ۵.۵ تریلیون دلار می‌رسد.
آینده‌پژوهی دریایی به‌عنوان یک رشته میان‌رشته‌ای، با ترکیب روش‌های تحلیلی پیشرفته و سناریونویسی راهبردی، ابزاری کارآمد برای ترسیم چشم‌اندازهای محتمل و تدوین راهبردهای مناسب در اختیار تصمیم‌گیران و سیاست‌گذاران قرار می‌دهد. این پژوهش با بهره‌گیری از این چارچوب تحلیلی، می‌کوشد تا با بررسی همه‌جانبه وضعیت موجود، شناسایی روندهای کلیدی و ترسیم سناریوهای آینده، تصویری جامع از فرصت‌ها و تهدیدهای پیش روی ایران در عرصه دریایی ارائه دهد. رویکرد این مطالعه، ترکیبی از تحلیل‌های کمی و کیفی با تأکید بر روش‌های آینده‌پژوهی است که امکان درک عمیق‌تر از پیچیدگی‌های نظام دریایی ایران را فراهم می‌سازد.
اهمیت این پژوهش از آنجائنامی می‌شود که آینده دریایی ایران تنها به مسائل اقتصادی محدود نمی‌شود، بلکه ابعاد مختلف امنیتی، زیست‌محیطی، فناورانه، حقوقی و بین‌المللی را در بر می‌گیرد. برای مثال، افزایش تنش‌ها در خلیج فارس، کاهش ذخایر ماهی‌ها در دریای خزر، پیشرفت‌های شتابان فناوری در کشتی‌های خودران و تحولات حقوق بین‌الملل دریاهای همگی عواملی هستند که می‌توانند آینده حضور ایران در دریاهارا تحت تأثیر قرار دهند. از سوی دیگر، تغییرات اقلیمی و افزایش سطح آب دریاهای، چالش‌های جدیدی را برای زیرساخت‌های ساحلی کشور ایجاد خواهد کرد که نیازمند برنامه‌ریزی و اقدام فوری است.

وضعیت موجود و تحلیل جامع حوزه‌های دریایی ایران

دریای خزر به‌عنوان بزرگ‌ترین پهنه آبی محصور در خشکی جهان، از دیرباز نقش تعیین‌کننده‌ای در حیات اقتصادی و اکلوزیک شمال ایران ایفا کرده است. این دریا با ذخایر عظیم نفت و گاز که حدود ۴۸میلیارد بشکه نفت و ۸.۷تریلیون مترمکعب گاز طبیعی تخمین زده می‌شود، به یکی از کانون‌های توجه بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی تبدیل شده است. ایران

یک کارشناس ارشد حمل‌ونقل دریایی در نوشتاری به «روزنامه سرآمد» بررسی کرد؛

بخش اول

آینده‌پژوهی توسعه دریامحور ایران

نیروی انسانی متخصص است.

در عرصه ژئوپلیتیک، رقابت قدرت‌های بزرگ در منطقه خلیج فارس و دریای خزر تشدید خواهد شد. افزایش حضور نظامی چین در منطقه از طریق پایگاه‌های دریایی در پاکستان و احتمالاً ایران، معادلات امنیتی منطقه را پیچیده‌تر خواهد کرد. از سوی دیگر، تلاش روسیه برای حفظ نفوذ خود در دریای خزر و رقابت فزاینده ترکیه در حوزه دریای سیاه و مدیترانه، ایران را با محیط استراتژیک متحول‌شده‌ای روبه‌رو خواهد ساخت. طرح‌های ابتکاری مانند «جاده ابریشم دریایی» چین و کریدورهای حمل و نقل بین‌المللی، موقعیت ترانزیتی ایران را هم به چالش می‌کشند و هم فرصت‌های جدیدی ایجاد می‌کند. در این میان، توانایی ایران در حفظ موازنه مثبت بین قدرت‌های رقیب و بهره‌برداری هوشمندانه از رقابت‌های بین‌المللی، تعیین‌کننده موفقیت یا شکست استراتژی دریایی کشور خواهد بود.

در حوزه اقتصاد دریایی، تحولات عمیقی در حال شکل‌گیری است. براساس پیش‌بینی‌ها، سهم اقتصاد آبی در تولید ناخالص جهانی تا سال ۲۰۳۰ به ۳تریلیون دلار خواهد رسید. برای ایران، توسعه صنایع نوظهوری مانند زیست‌فناوری دریایی استخراج مواد معدنی از بستر دریاهای و پرورش آب‌زیان پیشرفته می‌تواند سهم قابل توجهی در اقتصاد کشور ایجاد کند. تغییر الگوهای تجارت جهانی به سمت کالاهای با ارزش افزوده بالا و کاهش وابستگی به نفت، ضرورت تنوع بخشیدن به فعالیت‌های اقتصادی مرتبط با دریا را برای ایران دوچندان می‌کند. در این میان، توسعه خدمات لجستیک پیشرفته در بنادر ایران و اتصال به کریدورهای بین‌المللی می‌تواند موقعیت ترانزیتی کشور را ارتقاء دهد.

از دیدگاه امنیتی، ماهیت تهدیدات دریایی در حال تغییر اساسی است. به موازات کاهش نسبی تهدیدات متعارف، خطرات جدیدی مانند جنگ سایبری علیه سیستم‌های کنترل بنادر و کشتی‌ها، استفاده از پهپادهای دریایی برای حملات نامتقارن و تهدیدات زیست‌محیطی عمدی ظهور خواهند کرد. نیروی دریایی ایران نیازمند بازتعریف استراتژی‌های خود برای مواجهه با این تهدیدات ترکیبی است. توسعه توانمندی‌های سایبری، تقویت سیستم‌های نظارت و شناسایی یکپارچه دریایی و سرمایه‌گذاری در فناوری‌های دفاعی نوین از جمله ضرورت‌های آینده نیروی دریایی خواهد بود.

در زمینه حقوق بین‌الملل دریاهای، تحولات مهمی در حال وقوع است. بازتعریف مفاهیمی مانند «آب‌های سرزمینی» و «منطقه انحصاری اقتصادی» در پرتو تغییرات اقلیمی و پیشرفت‌های فناوری، چالش‌های جدیدی برای ایران ایجاد خواهد کرد. از س‌وی دیگر، فشارهای بین‌المللی برای اجرای مقررات سختگیرانه‌تر محیط‌زیستی در فعالیت‌های دریایی، هزینه‌های عملیاتی ایران در دریاهارا افزایش خواهد داد. توانایی دیپلماسی دریایی ایران در دفاع از منافع ملی در نهادهای بین‌المللی و هم‌زمان انطباق با استانداردهای جهانی، تأثیر مستقیمی بر موفقیت کشور در عرصه دریایی خواهد داشت.

جامعه‌شناسی دریایی نیز در حال تحول است. افزایش جمعیت مناطق ساحلی ایران و تغییر الگوهای معیشتی، رابطه جامعه ایرانی با دریا را دگرگون خواهد کرد. رشد شهرنشینی در مناطق ساحلی و افزایش تقاضا برای استفاده تفریحی از دریا، نیازمند مدیریت یکپارچه مناطق ساحلی است. از سوی دیگر، ظهور نسل جدیدی از کارآفرینان دریایی با ایده‌های نوآورانه می‌تواند موتور محرکه توسعه فعالیت‌های اقتصادی مرتبط با دریا باشد. سرمایه‌گذاری در آموزش و فرهنگ‌سازی دریایی از سنین پایین، زیرساخت انسانی لازم برای بهره‌برداری از فرصت‌های آینده را فراهم خواهد کرد. در مجموع، آینده حوزه‌های دریایی ایران در منطقه تثبیت‌کنند. این فصل نشان می‌دهد که آینده دریایی ایران در گرو تعامل پیچیده عوامل داخلی و بین‌المللی، فناوری‌های نو ظهور و تحولات ژئوپلیتیک است که نیازمند نگاهی جامع و آینده‌نگر است.

بدون شرح

قاب دوربین

عکس: اصغر بشارتی

فریداعیزی - اقتصاد سرآمد